

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет транспорту, менеджменту і логістики
Кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності та присмект

УЗГОДЖЕНО
Декан ФТМЛ


Тетяна МОСТЕНСЬКА

«21» 12 2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи



Анатолій ПОЗУХІН

«22» 12 2022 р.



Система менеджменту якості

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Управління проектами та ризиками»**

Освітньо-професійна програма:
Галузь знань
Спеціальність:

Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності
07 Управління та адміністрування
073 Менеджмент

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Лабораторні	Самостійна робота	ДЗ / РГР /К	КР / КПр	Форма сем. контролю
Денна:	2	120/4,0	18	18	-	84	-	-	Диф. залік 2 с.

Індекс: НМ-7-073-2/21-3.4.



Робочу програму навчальної дисципліни «Управління проектами та ризиками» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», навчальних та робочих навчальних планів № НМ-7-073-2/21, № РМ-7-073-2/22, підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 073 «Менеджмент» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив:

доцент кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності підприємств, доцент Олександр ОНОПРІЄНКО

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», спеціальності 073 «Менеджмент» – кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств, протокол № 09 від «18» жовтня 2022 р.

Гарант освітньо-професійної програми
«Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»

Валентина НОВАК

Завідувач кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності підприємств

Оксана КИРИЛЕНКО

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету транспорту, менеджменту і логістики, протокол № 11 від «26» 11 2022 р.

Голова НМРР

Ірина ШЕВЧЕНКО

Рівень документа – 36

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Врахований примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління проектами та ризиками»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19706-01-2022
стор. 3 з 13			

ЗМІСТ

	сторінка
Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	6
2.3. Тематичний план	9
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	10
3.1. Методи навчання	10
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	10
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті	11
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	11

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління проектами та ризиками»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2022
стор. 4 з 13			

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Управління проектами та ризиками» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форми навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од. та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в сфері управління організаціями різних форм власності та галузей економіки.

Метою викладання дисципліни є знайомство з теоретичними основами ризик-менеджменту, формування у здобувачів необхідних теоретичних знань і практичних навичок з ефективного управління проектами різних спрямувань, адаптації і впровадження проектних рішень у практичну діяльність в умовах кризи, оволодіння практикою застосування методів кількісної оцінки ризику в умовах ринкових відносин та прийняття ефективних управлінських рішень в ситуаціях невизначеності та ризику, задля конкурентоспроможності здобувачів вищої освіти на глобальному ринку праці у сфері управління організаціями, що здійснюють зовнішньоекономічну діяльність, що дозволить їм зробити позитивний внесок у розвиток суспільства.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- вивчення теоретичних основ управління проектами та ризиками в сучасних умовах при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності підприємств;
- оволодіння методикою аналізу, контролю, діагностики та планування зовнішньоекономічної діяльності підприємств, методикою аналізу міжнародних ринків, ознайомлення з євроінтеграційними процесами та перспективами співпраці із закордонними партнерами;
- вивчення основ прийняття ефективних управлінських рішень в ситуаціях невизначеності та ризику;
- набуття вміння: виявляти інформаційні загрози; визначати відповідність інформаційної діяльності законам України; планувати та організовувати заходи щодо протидії інформаційним атакам;
- оволодіння основами теорії ризику та практичне її використання в великих економічних системах в умовах невизначеності та ризику, теорії прийняття рішень з урахуванням економічного ризику;
- набуття вміння ініціювати, розробляти, впроваджувати та оцінювати ефективність реалізації інвестиційно-інноваційних проектів стратегічного розвитку підприємства;
- набуття навичок обґрунтування, прийняття та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні норми та соціальну відповідальність;
- оволодіння знаннями методів оцінки ризиків, які дають змогу оцінити рівень конкретного виду ризику за певним напрямком підприємницької діяльності та визначити конкретні шляхи його зниження.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має досягти таких результатів навчання:

- ПРН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління проектами та ризиками»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2022
стор. 5 з 13			

- ПРН 4. Обґрутувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї;
- ПРН 6. мати навички прийняття, обґрутування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, стичні міркування та соціальну відповідальність;
- ПРН 4. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу);
- ПРН 17. Вміти аналізувати і оцінювати повноту інформації в ході професійної діяльності та доповнювати її синтезувати відсутню інформацію, працюючи в умовах невизначеності;
- ПРН 24. Здатність застосовувати професійні знання й уміння на практиці;

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має набути такі компетентності:

- ЗК 1. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК 4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільній мети.
- ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 8. Здатність до самостійної роботи, до самостійного прийняття рішень та покладання на себе відповідальності за їх реалізацію. Здатність до самоорганізації.
- ЗК 9. Набуття гнучкого мислення, відкритість до застосування фізичних знань та компетентностей в широкому діапазоні можливих місць роботи та повсякденному житті.
- ЗК 14. Визначення функціональних сфер організації та їх взаємодії (тобто закупівля, виробництво, логістика, маркетинг, фінанси, людські ресурси).
- ЗК 15. Здатність організовувати і контролювати виконання виробничої програми, здійснювати дослідження для розробки та реалізації зовнішньоекономічної політики підприємства, організації та контролю зовнішньоекономічної діяльності.
- ФК 1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.
- ФК 4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів в організації.
- ФК 7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість.
- ФК 9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.
- ФК 15. Здатність діагностувати фактори ризику в зовнішньоекономічній діяльності організацій та обґрутувати антикризові програми.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Навчальна дисципліна «Управління проектами та ризиками» базується на знаннях таких дисциплін, як: «Управління конкурентоспроможністю підприємств в умовах європейської інтеграції», «Бізнес-планування в сфері зовнішньоекономічної діяльності», «Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції» та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Стратегічний менеджмент корпорацій», «Превентивна економіка і прогнозування змін», «Міжнародний менеджмент та маркетинг», «Інформаційні системи і технології в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю» та інших.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме: навчального модуля № 1 «Управління проектами» та навчального модуля № 2 «Управління ризиками», кожен з яких є логічною завершеною,

	Система менеджменту якості. Робоча програма наукової дисципліни «Управління проектами та ризиками»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2022
стор. 6 з 13			

відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.

Модуль № 1 «Управління проектами».

Інтегровані вимоги модуля № 1: розуміти теоретичні основи управління проектами та ризиками в сучасних умовах при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності підприємств; здійснювати розробку, впровадження та оцінювання ефективність реалізації інвестиційно-інноваційних проектів; здійснювати ефективне використання ресурсів в організації, вміти організовувати і контролювати виконання виробничої програми, проводити дослідження для розробки та реалізації економічної політики підприємства, організації та контролю проектної діяльності; генерувати нові ідеї та втілювати їх в проектну діяльність організації.

Тема 1. Управління проектами в системі менеджменту організацій.

Сутність проектної діяльності: поняття, основні характеристики, класифікація проектів. Управління проектами як специфічна галузь менеджменту. Цілі, процеси та функції в управлінні проектами. Характеристика моделі управління проектами. Оточення та учасники проекту. Життєвий цикл проекту. Обґрунтування доцільності проекту та його ефективності. Організаційні структури управління проектами. Розробка концепції проекту. Структура проектного аналізу. Обґрунтування доцільності проекту. Оцінка ефективності проектів. Базові засади створення організаційної структури проекту. Основні форми проектних структур.

Тема 2. Планування проекту як складова управління проектами.

Система планування проекту. Розробка плану управління проектом. Характеристика управління змістом проекту. Сутність і функції структуризації проекту. Напрями структуризації проекту. Планування строків та термінів виконання проектів. Засади управління термінами проекту. Організаційно-технологічні моделі планування проектів. Сіткове планування проектів. Особливості сіткового планування в умовах невизначеності. Розробка розкладу проекту. Управління ресурсним забезпеченням проектів. Ресурсне планування проекту. Планування витрат по проекту. Методи розрахунку вартості проекту. Визначення бюджету проекту.

Тема 3. Кадрове забезпечення виконання проекту.

Процеси управління людськими ресурсами проекту. Організаційна культура проекту. Формування команди проекту. Процеси управління командою проекту. Мотиваційні аспекти роботи команди. Управління конфліктами в проектах. Управління комунікаціями та інформаційним забезпеченням проекту. Процеси управління комунікаціями при виконанні проекту. Інформаційна система управління проектами. Програмно-технічні засоби управління проектами. Автоматизація управління проектами.

Тема 4. Контролювання строків та термінів виконання проекту.

Зміст контролювання процесами виконання проекту. Модель планування і контролю проектів. Вимоги до системи контролю проектами в зовнішньоекономічній діяльності. Система контролю проекту. Оцінка проектної діяльності. Моніторинг виконання робіт з проекту. Методи контролю фактичного виконання робіт. Інструменти контролю виконання проекту. Контролювання вартості виконання робіт проекту. Основні показники методу освоєного обсягу. Сутність основних понять Earned Value. Управління змінами та завершення проекту. Завершення проекту. Вихід з проекту.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління проектами та ризиками»	Шифр документа СМЯ НАУ РП 19.06-01-2022	стор. 7 з 13
--	---	--	---------------------

Тема 5. Управління якістю виконання проекту.

Поняття якості в контексті проектного менеджменту. Відмінності між якістю проекту та якістю продукту. Основні вимірювачі якості проекту. Концепція управління якістю проекту. Методи менеджменту якості. Процеси управління якістю. Планування управління якістю проекту. Методи планування якості в проектах. Забезпечення якості проекту. Інструменти та методи забезпечення якості проекту. Контроль якості проекту. Інструменти та методи контролю якості проекту.

Модуль № 2 «Управління ризиками».

Інтегровані вимоги модуля № 2: розуміти теорії ризику, теорії прийняття рішень та практичне її використання в умовах невизначеності; використовувати методику аналізу, контролю, діагностики та планування зовнішньоекономічної діяльності підприємств, розуміти методику аналізу міжнародних ринків, ознайомитись з євроінтеграційними процесами та перспективами співпраці із закордонними партнерами; розуміти основи прийняття ефективних управлінських рішень в ситуаціях невизначеності та ризику; виявляти інформаційні загрози; визначати відповідність інформаційної діяльності законам України; планувати та організовувати заходи щодо протидії інформаційним атакам; застосовувати методи оцінки ризиків та визначити конкретні шляхи його зниження.

Тема 1. Функціонування фірм в умовах невизначеності та ризику.

Предмет, методи і задачі дисципліни. Суттєва характеристика фірми. Функціонування фірми в умовах ризику. Внутрішнє і зовнішнє середовище господарювання. Виробничі засоби підприємства. Фінансові засоби підприємства. Виробництво продукції. Фінансові результати діяльності. Поняття повної, часткової невизначеності, повної визначеності. Причини виникнення невизначеності. Ситуація невизначеності і ситуація ризику. Особливості керування в умовах невизначеності. Поняття ризик-менеджменту і його особливості в умовах конкурентної боротьби. Стратегічне управління фірмою в умовах невизначеності. Організація управління ризиками в процесі підприємницької діяльності. Сутність, зміст та призначення управління ризиками. Принципи управління ризиками. Заходи мінімізації ризику у комерційній діяльності підприємств. Точка беззбитковості і ризик, дерево рішень в управлінні ризиком виробничої (підприємницької) діяльності. Виробничий (операційний) важіль, його сутність та зв'язок з підприємницьким ризиком. Умови застосування. Диверсифікація як метод зниження ризику. Напрями диверсифікації. Мотиви (причини), вигоди (переваги) та небезпеки (ризики) диверсифікації. Запаси і резерви як спосіб зниження ризиків. Формування структури товарного асортименту підприємства за умови мінімізації комерційного ризику. Вибір раціонального господарського стратегічного рішення фірми в умовах невизначеності і ризику з використанням ігрової економіко-математичної моделі. Економічна безпека підприємства. Програма забезпечення економічної безпеки за основними напрямками. Програма отримання та аналізу комерційної інформації. Особливості підприємницьких ризиків у діяльності підприємств сфери послуг. Ризик-менеджмент. Організація ризик-менеджменту на підприємстві. Основні правила ризик-менеджменту. Сучасні підходи в ризик-менеджменті. Етапи інтегрованого ризик-менеджменту. Розроблення програми управління ризиками (ПУР) на підприємстві. Міжнародні стандарти ризик-менеджменту. Ризик та його різновиди. Класифікація ризиків. Поняття ризику і його різновиди. Сутність ризику і причини його виникнення. Основні риси ризику. Функції ризику. Класифікація ризиків за належністю до країни функціонування господарського суб'єкта, рівнем виникнення, сферою походження, причинами виникнення, ступенем обґрутованості прийняття ризику, відповідністю припустимим межам, ознакою реалізації ризиків, масштабами впливу, можливістю прогнозування, ступенем впливу на господарські суб'єкти. Специфіка управління ризиками.

	<p>Система менеджменту якості. Робоча програма наукової дисципліни «Управління проектами та ризиками»</p>	<p>Шифр документа</p>	<p>СМЯ НАУ РП 19.06-01-2022</p>
стор. 8 з 13			

Тема 2. Характеристика виробничих, маркетингових та фінансових ризиків.

Поняття виробничих ризиків. Категорії виробничих ризиків. Безпосередньо виробничі ризики. Група ризиків, що виникають у процесі розробки стратегії фірми. Постачальницькі ризики. Група ризиків порушення планових термінів. Транспортні ризики і міжнародний стандарт класифікації транспортних ризиків. Поняття маркетингового (реалізаційного) ризику. Безпосередньо збутові ризики. Ризики: недостатньої сегментації ринків збуту; помилково обраного цільового сегмента ринку; помилкового вибору стратегії продажу; неправильної організації й одержання неадекватних результатів маркетингових досліджень; помилкового циоутворення; невдалої організації мережі збуту і системи просування товару.

Ризики взаємодії з контрагентами і партнерами в процесі організації продажу продукції (послуг). Ризики непередбаченої конкуренції. Поняття фінансових ризиків. Ризики, пов'язані з купівельною спроможністю грошей: валютні, інфляційні, дефляційні. Ризики непередбачених витрат і перевищення витрат на виробництво. Ризики незабезпечення господарської діяльності необхідним фінансуванням.

Тема 3. Управління фінансовими та інвестиційними ризиками. Управління ризиками в проектах.

Ризики, пов'язані з вкладенням капіталу (інвестиційні ризики): вкладення коштів у виробничу і невиробничу сферу економіки; діяльність фірми на фінансовому ринку. Комплексне управління довгостроковими інвестиціями та оборотним капіталом підприємства. Економічна рентабельність активів підприємства. Антикризове управління фінансами підприємства. Прогнозування ймовірності банкрутства підприємства. Класифікація проектних ризиків. Планування управління ризиками. Ідентифікація ризиків. Аналіз проектних ризиків. Планування заходів з реагування на ризики. Моніторинг і контроль ризиків.

Специфічна характеристика інвестиційних ризиків. Загальна характеристика інвестиційних ризиків. Класифікація інвестиційних ризиків за рядом ознак: за економічною характеристикою, за періодом виникнення, за формами інвестування, за джерелами виникнення. Сутність та організація якісного та кількісного аналізу інвестиційного проекту з метою встановлення сумарного ступеню ризику. Сутність моделі оцінки капіталовкладень при наявності фактору невизначеності. Дисконтування як метод оцінки ступеня інвестиційного ризику. Класична модель оцінки капітальних активів (метод CAPM). Кумулятивний підхід. Особливості формування інвестиційного портфелю за умов ризикового підприємництва. Характеристика оптимального інвестиційного портфелю та механізм його комплектації з урахуванням впливу ризиків. Оперативне регулювання та реалізація інвестиційного проекту при виникненні ризиків різного походження. Довгострокове інвестування як один з основних елементів національної економічної політики, спрямованої на розвиток промислового виробництва. Ризики в довгостроковому інвестуванні. Основні підходи і засоби управлінського впливу на зниження інвестиційного ризику.

Тема 4. Управління ризиками зовнішньоекономічної діяльності. Методи зниження ризику в різних сферах діяльності.

Основні види ризиків в зовнішньоекономічній діяльності. Ризики міжнародній торгівлі. Ризики, пов'язані з процесом митного оформлення. Транспортні ризики. Ризики, пов'язані з основними положеннями зовнішньоекономічного контракту. Ризик вибору і надійності партнера. Управління ризиками в ЗЕД. Характеристика ризиків у комерційній діяльності підприємства. Сутність комерційних ризиків та їх класифікація. Необхідність урахування фактору невизначеності в комерційній діяльності підприємства. Методи управління економічними ризиками. Принципи управління ризиками. Система управління ризиками. Основи профілактики ризиків: диверсифікація та лімітування. Самострахування, як метод зниження рівня ризику. Страхування ризику. Інформація в системі управління ризиками.



Тема 5. Якісний та кількісний аналіз економічного ризику.

Крива розподілу імовірності отримання прибутку. Крива розподілу ймовірностей втрат прибутку. Сутність якісного та кількісного аналізу ризиків. Принципи аналізу ризиків. Напрямки аналізу підприємницьких ризиків. Збитки, які виникають в процесі підприємницької діяльності. Методи аналізу ступеня ризику. Методи кількісної оцінки ступеня ризику. Статистичний метод, метод аналізу доцільності витрат, метод експертних оцінок. Характеристика експертних процедур, аналітичний метод, метод використання аналогів. Комплексна оцінка ризиків. Імовірність появи випадкової величини, математичне очікування випадкової величини, дисперсія, середньоквадратичне відхилення та коефіцієнт варіації випадкової величини. Характеристика області абсолютної стійкості, нормальній стійкості, області нестійкого стану, критичного стану, кризового стану підприємства на основі кривої економічного ризику. Метод Дельфі. Визначення ключового параметру, вибір чинників впливу, програмування величини ключового параметру. Визначення імовірності досліджуваного проекту на основі оцінок імовірності проектів-аналогів. Прогноз очікуваних характеристик досліджуваного проекту. Визначення можливих втрат підприємства внаслідок реалізації комбінації ризиків.

2.3. Тематичний план

№ пор.	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)				
		Дenna форма навчання				
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	
1	2	3	4	5	6	
2 семестр						
Модуль № 1 «Управління проектами»						
1	2	3	4	5	6	
1.1.	Управління проектами в системі менеджменту організацій	10	-	2	8	
1.2.	Планування проекту як складова управління проектами	12	2	2	8	
1.3.	Кадрове забезпечення виконання проекту	12	2	2	8	
1.4.	Контролювання строків та термінів виконання проекту	12	2	2	8	
1.5.	Управління якістю виконання проекту	10	2	-	8	
1.6.	Модульна контрольна робота № 1	4	-	2	2	
Усього за модулем № 1		60	8	10	42	
Модуль № 2 «Управління ризиками»						
2.1.	Функціонування фірм в умовах невизначеності та ризику	10	-	2	8	
2.2.	Характеристика виробничих, маркетингових та фінансових ризиків	10	2	-	8	
2.3.	Управління фінансовими та інвестиційними ризиками. Управління ризиками в проектах	12	2	2	8	
2.4.	Управління ризиками зовнішньоекономічної діяльності. Методи зниження ризику в різних сферах діяльності	12	2	2	8	
2.5.	Якісний та кількісний аналіз економічного ризику	12	2	2	8	
2.6.	Модульна контрольна робота № 2	4	2	-	2	

	<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління проектами та ризиками»</p>	<p>Шифр документа</p>	<p>СМЯ НАУ РП 19.06-01-2022</p>
стор. 10 з 13			

№ пор.	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)				СРС	
		Денна форма навчання					
		Усього	Лекцій	Практ. заняття			
1	2	3	4	5	6		
	Усього за модулем № 2	60	10	8	42		
	Усього за 2 семестр	120	18	18	84		
	Усього за навчальною дисципліною	120	18	18	84		

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

Методами навчання дисципліни «Управління проектами та ризиками» є способи спільної діяльності та спілкування викладача і студентів, що забезпечують вироблення позитивної мотивації навчання, оволодіння системою професійних знань, умінь і навичок, формування наукового світогляду, розвиток пізнавальних сил, культури розумової праці майбутніх фахівців за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Залежно від джерела знань, під час навчальних занять, як практичних, так і лекційних, використовуються такі методи навчання: словесні (пояснення, бесіда, дискусія, діалог), наочні (демонстрація, ілюстрація, кейс, презентація), практичні (рішення задач, ділові ігри, мозкова атака).

За характером пізнавальної діяльності, при вивченні дисципліни «Управління проектами та ризиками» використовуються: пояснювально-наочний проблемний виклад; частково-пошуковий та дослідницький методи.

За місцем в структурній діяльності використовуються:

- методи організації та здійснення навчальної діяльності, що поєднує словесні, наочні і практичні методи; репродуктивні й проблемно-пошукові; методи навчальної роботи під керівництвом викладача та методи самостійної роботи студентів;
- методи стимулування та мотивації навчальної роботи, що об'єднали в собі пізнавальні ігри, навчальні дискусії, моделювання рольових ситуацій, створення ситуацій успіху в навчальній роботі, пред'явлення вимог і метод заохочення;
- методи контролю та самоконтролю за навчальною діяльністю: методи усного, письмового контролю; індивідуального, тематичного і систематичного контролю.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Єгорченков О.В. Азбука управління проектами. Планування: навч. посіб. / О.В. Єгорченков, Н.Ю. Єгорченкова, С.Ю. Катаєва. – Київ: КНУ ім. Т. Шевченка, 2017. – 117 с.

3.2.2. Петренко Н. О. Управління проектами : навч. посіб. / Н.О. Петренко, Л.О. Кустріч, М.О. Гоменюк. – К.: «Центр учбової літератури», 2017. – 224 с.

3.2.3. Калініченко З.Д. Ризик-менеджмент: навчальний посібник для здобувачів спец. 051 «Економіка» та 073 «Менеджмент» / З.Д. Калініченко . Дніпро: ДДУВС, 2021. 224 с.

3.2.4. Управління ризиками: навч. посіб. для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» / М. О. Кравченко, К. О. Боярникова, К. О. Копішинська. – Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 432 с.

3.2.5. ДСТУ ISO 31000:2014 Менеджмент ризиків. Принципи та керівні вказівки.

Допоміжна література

3.2.6. «Управління проектами»: навч. посіб. до вивчення дисципліни для магістрів галузі

	<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління проектами та ризиками»</p>	<p>Шифр документа</p>	<p>СМЯ НАУ РП 19.06-01-2022</p>
<p>стор. 11 з 13</p>			

зnanь 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації: «Менеджмент і бізнес-адміністрування», «Менеджмент міжнародних проектів», «Менеджмент іновацій», «Логістика»/ Уклад.: Л.С. Довгань, Г.А. Мохонько, І.П. Малик. – К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. – 420 с.

3.2.7. Микитюк П.П., Брич В.Я., Микитюк Ю.І., Труш І.М. Управління проектами: підручник. [для студ. виш. навч. закл.]. Тернопіль, 2021. – 416 с.

3.2.8. Великанова М.М. Виявлення та ідентифікація як стадії управління ризиком / М.М. Великанова // Часопис Київського університету права. – 2017. – № 3. – С. 24-27.

3.2.9. Шклярук С. Г. Управління фінансовими ризиками: навч. посіб. / С. Г. Шклярук. — Кий: ДП «Вид. дім «Персонал», 2019. — 494 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.1. Сайти періодичних видань: «Менеджмент». [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.management.com.ua>

3.3.2. Офіційний сайт Українська асоціація управління проектами. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://urpta.kiev.ua/tu/home/about/>

3.3.3. Міністерство статистики України www.ukrstat.gov.ua

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ.

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється у балах відповідно до табл. 4.1.

- Таблиця 4.1

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	
	Модуль № 1	Модуль № 2
Виконання завдань на практичних заняттях	2 семестр	2 семестр
	$10 \cdot 6 \times 3 = 30$	$10 \cdot 6 \times 3 = 30$
Виконання тестових завдань	$10 \cdot 6 \times 1 = 10$	$10 \cdot 6 \times 1 = 10$
Для допуску до виконання модульної контрольної роботи № 1 студент має набрати до	24	24
Виконання модульної контрольної роботи № 1	10	10
Усього за модулем № 1	50	50
	Модуль № 2	
Виконання завдань на практичних заняттях	2 семестр	2 семестр
	$10 \cdot 6 \times 3 = 30$	$10 \cdot 6 \times 3 = 30$
Виконання тестових завдань	$10 \cdot 6 \times 1 = 10$	$10 \cdot 6 \times 1 = 10$
Для допуску до виконання модульної контрольної роботи № 2 студент має набрати до	24	24
Виконання модульної контрольної роботи № 2	10	10
Усього за модулем № 2	50	50
Усього за дисципліною	100	

	Система менеджменту якості. Робоча програма наукової дисципліни «Управління проектами та ризиками»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2022
стор. 12 з 13			

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом року.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та індивідуального навчального плану студента (залікової книжки), наприклад, так: *92/Відм./A, 87/Добре/B, 79/Добре/C, 68/Задов./D, 65/Задов./E* тощо.

4.5. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.



(Ф 03.02-01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	03.02	dd.mm.yyyy	Рєзаренко Т.А.	М.В.	

(Ф 03.02-02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайом- лення	Примітки

(Ф 03.02-04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЙ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02-03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Ануль- ваного			

(Ф 03.02-32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				